

CASE STUDY

written by Ciofs-FP;
Valentina Teli, Tiziana Piacentini,
Lauretta Valente, Silvana Rasello

Amina döntése

TARTALOMJEGYZÉK

Az Esettanulmány Összefoglalója	2
Esettanulmány	2

Az Esettanulmány Összefoglalója

Amina egy 18 éves marokkói lány. Tizenhárom évesen költözött Olaszországba az édesanyjával. Kezdetben elveszítettnek érezte magát, mivel meg kellett tanulnia egy idegen országban élni, ami egy sor kulturális és nyelvi akadályt támasztott. Az első nagy kihívást az iskolai beiratkozás jelentette számára, ami pedig elengedhetetlen feltétele a társadalmi beilleszkedésnek.

Az általános iskola felső tagozatának elvégzése után életem fontos fordulópontjához érkezett, el kellett döntenie, mivel szeretne foglalkozni a jövőben. Úgy határozott, ellátogat a szakképzési centrumba, hogy tájékozódjon a lehetőségekről. Jelenleg egy 3 éves szakiskolában utolsó éves, ahol titkárnőnek tanul.

Amióta szakiskolai tanulmányait elkezdte, mindig számíthatott Laurára, a pályaválasztási osztály vezetőjére. Laura a szakiskolai évek alatt végigkísérte Amina sorsát és segítette neki kidolgozni egy olyan személyre szabott karriertervet, amely illeszkedik Amina egyéni készségeihez és céljaihoz.

A szakiskolai kurzus lassan a végéhez közeledik. Eljött az ideje, hogy Amina döntsön a további sorsáról: magánéleti és szakmai értelemben egyaránt. Amina bizonytalan a jövőjét illetően. Még abban sem biztos, hogy jó választás volt-e ebbe a szakiskolába jönni. Vajon tényleg a titkárnőképzés a megfelelő út számára? Menjen-e tovább ezen az úton, vagy váltson és egy másik területre szakosodjon? Egyáltalán mi lenne a jobb: tovább tanulni vagy munkába állni?

Ezek a kétségek gyötrik Aminát, megkérdőjelezve benne, helyes döntéseket hozott-e annak idején, illetve jó pályát választott-e. Fontos kérdések ezek, amelyekre rövid időn belül választ kell adnia, de muszáj alaposan végiggondolnia minden lehetőséget, s nem szabad elkapkodnia a döntést. Ez az a pont, amikor Laura – az ő tanácsaival és támogatásával – rendkívül fontos szerepet játszik. Laurának újra át kell gondolnia az Aminának javasolt pályaválasztást, és saját képességeit, korlátait is.

Esettanulmány

1
2012. május 16. van: ma vagyok 18 éves. Félek. Felnőtt lettem, közben pedig gyötör a kétely: milyen jövő vár rám? Mi lesz velem, ha megöregszem? Nemsokára befejezem a sulit. Alig több mint 1 hónap múlva véget ér a tanév, le kell érettségiznem. És m lesz azután? Ezért vagyok most itt. Bekopogtatok Laurához, a pályaválasztási tanácsadóhoz, aki azóta segít nekem, amióta beiratkoztam erre a képzésre. Remélem, ő majd segít nekem kitalálni, merre tovább.

2
A nevem Amina. 6 éve jöttem Olaszországba Marokkóból édesanyjammal. Otthon hagytam a barátaimat és egy teljesen ismeretlen városban kellett új életet kezdenem úgy, hogy nem ismertem sem az országot, sem a nyelvet. Hamar rájöttünk, hogy itt Olaszországban valószínűleg jobb életünk lesz, mint otthon. De tudtuk, hogy nem lesz könnyű.

3

Nem sokkal azután, hogy ideköltöztünk, barátaim is lettek: egy Chaimaa nevű lány és Kamal, az ő bátyja. Ikrek voltak. Ők lettek az új szomszédaink, szintén Marokkóból, pont velem egykorúak. Még kicsik voltak, amikor a családjuk Olaszországba költözött, úgyhogy ők már itt nőttek fel. Megmutatták nekem a várost és segítettek nekem javítani, csiszolgatni az olasz nyelvtudásomat. Akkoriban még csak pár hétköznapi szót, kifejezést ismertem olaszul, amiket a tévéből tanultam.

4,5

Az első nagy kérdésről is együtt kezdtünk gondolkodni: mihez kezdünk középiskola után? Melyik iskolába menjünk tovább? Végignéztük az állami iskolákat és oktatási hivatalokat a régióban, és begyűjtöttünk minden információt. A rengeteg szakképzés és szakterület sűrűjében teljesen tanácstalanok voltunk. Végül Kamal, aki pályaválasztás terén a leghatározottabb volt közöttünk, úgy döntött, elvégez egy 3 éves gépészeti tanfolyamot, mivel mindig is rajongott a gépekért és az autókért. Chaimaa és én már nem voltunk ennyire határozottak. Annyira ragaszkodtam Chaimaához, hogy bármilyen szakképzésre hajlandó lettem volna beiratkozni, csak hogy ne kelljen elválnunk. Ő jelentette nekem a támpontot, ő adott nekem biztosságerzetet abban az országban, ami még mindig új volt számomra. Végül aztán a kényelmi szempontok döntöttek. Egy júniusi napon elmentünk a legközelebbi továbbképzési centrumba, hogy bemutatkozzunk, belekóstoljunk a levegőjébe, és tájékozódjunk az ott induló tanfolyamokról.

6

Az az igazság, hogy rögtön a legelső pillanatban pánikba estünk. Gyorsan felismertük, hogy ez egy katolikus iskola. A lépcsőházban szürke ruhás apácákkal találkoztunk. Az irodában az íróasztalnál ülő hölgy háta mögött pedig egy kereszt lógott a falon. Mivel mindketten muszlimok vagyunk, hibabba öltöztünk. ... Egyből az édesapám jutott eszembe: mit szólna, ha tudná vagy itt lenne velem? Elég volt csak rápillantani Chaimaára és rögtön tudtam: ő is ugyanarra gondol. Ez a centrum nem nekünk való. Rossz helyre jöttünk. Már éppen indultunk volna kifelé az iskolából, amikor az íróasztalnál ülő hölgy megfordult és megkérdezte, miben tud nekünk segíteni.

7

Így aztán nem tudtunk elszabadulni. És bár még mindig tanácstalanok voltunk, nem tudtuk, mit mondjunk vagy mit tegyünk, de a hölgy odajött hozzánk és megkérdezte, szeretnénk-e többet megtudni a jövő évben induló képzésekről. Egy ilyen kérdésre nem lehetett mást válaszolni, ezért félénken csak annyit mondtunk, hogy igen. Rögtön hozta is a tájékoztatókat az induló tanfolyamokról. Különböző szórólapokat és brosúrákat mutatott nekünk. Amíg mi a tájékoztatóanyagokat böngésztük és próbáltuk megérteni, mi történik éppen, a hölgy – akit, mint később kiderült, Patriziának hívtak és a centrum egyik titkárnője – már meg is beszélte egy kolléganőjével, egy tanácsadóval, hogy fogad bennünket. Ő az, aki a beiratkozásokat intézi.

8

Pár perc múlva találkoztunk Laurával. Levegő után kapkodott a nagy sietségtől, hóna alatt a beiratkozó diákok dokumentumai. Vitte őket leadni a titkárságra. Épp az egyik diák szüleivel beszélt telefonon, aki valószínűleg a lánya vagy fia után érdeklődött. Intett nekünk, hogy kövessük őt az irodájába. Odabent két íróasztal, egy számítógép és rengeteg irat hevert szanaszét. Amikor letette a telefont, elnézést kért a rendetlenségért és elmondta, hogy a beiratkozási időszak mindig nagyon zűrés, ráadásul a kolléganője – akivel a beiratkozás ügyeit szokták intézni – épp gyesen van, úgyhogy most kétszer annyi munka szakadt a nyakába, mint máskor.

9

Ezután egyórás előadást tartott nekünk a centrum történetéről, tanítási filozófiájáról és értékrendjéről. Megnyugtatót, hogy a tanfolyamok úgy vannak felépítve, hogy a diákok az adott szakmának mind az elméleti, mind a gyakorlati oldalát el tudják sajátítani (ez utóbbit gyakorlati laborokban).

10

És bár nagyon készségesen elmondott nekünk minden tudnivalót, továbbra sem voltunk benne biztosak, hogy ez a nekünk való intézmény. Laura észrevette rajtunk a bizonytalankodást. Elmondta, hogy ez valóban egy vallásos intézmény, egészen pontosan katolikus. Az iskolát két katolikus tanár alapította, akik hittek a fiatalokban és azt akarták, hogy minden fiatalnak legyen szakmája. Majd

elmesélte gyorsan, hogyan működnek az országos szintű centrumok, és hogyan a regionális centrumok, amilyenben mi is vagyunk. Ez utóbbiakat egy központi regionális főcentrum koordinálja, ez kezeli az egyes operatív centrumokat a régióban. Minden szakképzési centrumnak van egy igazgatója, aki a centrum ügyeit menedzseli. Ennek az igazgatónője Daniela, aki szintén apáca, ahogy majdnem az összes többi centrum igazgatója is. Laura hozzátette azonban, hogy a centrumokban dolgozó személyzet tagjai általában felekezettel nem elkötelezett emberek. A tanév során a hétköznapiakon a titkárnők azok, akikhez információért lehet fordulni. Ezenkívül vannak az iskolában trénerok, akik egyrészt tanítanak, másrészt tanácsadóként dolgoznak. Laura például az egyik ilyen tanácsadó, aki egy éve dolgozik náluk. A centrumban összesen négy tanácsadó dolgozik. Egyikőjük Silvia, jelenleg gyeseen van. Ő vezeti a felnőttképzési részleget egy másik kollégájával együtt. Laura és egy másik tanácsadó pedig az iskoláskorú fiataloknak nyújt pályaválasztási tanácsadást.

Mint elmondta, a pályaválasztási tanácsadás során segítenek nekünk szakmai és magánéleti terveket felvázolni. A rendes tanácsadás mellett pedig arra is van lehetőség, hogy megbeszéljük velük a pályaválasztással kapcsolatos döntéseinket, megosszuk kételyeinket.

Bemutatta nekünk, milyen típusú kurzusok indulnak és megkérdezte, szeretnénk-e már most időpontot egyeztetni tanácsadásra. Elmondta, hogy a tanácsadáson részletesen is be tudja mutatni az egyes tanfolyamokat, illetve többet megtudhat rólunk: arról, milyen képességeink vannak, milyen az érdeklődési körünk, és az alapján tud nekünk ajánlani megfelelő kurzust.

11

Ezen a ponton úgy éreztük, nincs más választásunk, bele kell egyezni, és különben is kezdtük megkedvelni őt. Így aztán elfogadtuk Laura felajánlását és megpróbáltunk találni egy tanácsadásra alkalmas időpontot, de kiderült, ez nem olyan könnyű, mint gondoltuk: Laura naptárja zsúfolásig tele volt tanácsadással, órákkal és más megbeszélésekkel. Végül a következő szerdára sikerült találni egy üres lyukat. Chaimaa délután 2.00-re kapott időpontot, én 3.30-ra.

12

Nagyon izgultunk a tanácsadás miatt. Féltünk tőle. Azon gondolkodtam, vajon mit várnak majd ott tőlem és mit kell mondanom. A következő szerdán elmentünk a centrumba Chaimaával együtt, már 1.40-kor ott voltunk. Patrizia azt kérje, a recepció várjuk meg Laurát. A megbeszélés időpontban Laura be is hívta Chaimaát, én eközben vártam a soromra. Várakozás közben ismerkedtem a légkörrel és a környezettel. Észrevettem, milyen sokan járnak ide tanfolyamokra, fiatalok és felnőttek egyaránt.

13

Pontban 3:30-kor Chaimaa és én helyet cseréltünk. Laura elém jött és az irodájába vezetett. Megvárta, míg kényelmesen elhelyezkedem, majd elmondta, mi fog történni az elkövetkező másfél órában. Általános csevegéssel kezdtük, ahogy Laura fogalmazott: kérte, meséljek az életemről. Beszélgettünk arról, mi az, ami érdekel, mi az, amit nagyon szeretek csinálni, majd az iskoláról kérdezgetett: melyik a kedvenc tantárgyam, melyiket szeretem kevésbé, melyik tantárgyból vagyok a legjobb és melyikkel vannak gondjaim. Megkérdezte, felnőttkoromban milyen szakmát szeretnék csinálni, és hogyan képzelem el magam 5-10 év múlva. Ezután kitöltetett velem egy számítógépes tesztet, amihez egy speciális, S.OR.PRENDO¹ nevű szoftvert kellett használni. Azt kellett megmondanom, mennyire értek egyet a képernyőn látható állításokkal. Miután minden kérdésre válaszoltam, az eredmények alapján a rendszer kiadott egy listát, hogy a válaszaim alapján milyen foglalkozások lennének nekem megfelelők. A kreativitásom és a művészi hajlamom magasan kiugró volt. A divat iránti szenvedélyemről magam is tudtam, bár ezt édesanyám igyekezett erősen elnyomni bennem. Szerinte a divatszakma nem nekem való, nem tudnék belőle megélni, és különben is: az nem „rendes munka”. Ezt elmondtam Laurának is, úgyhogy igyekeztünk más, az érdeklődésemnek és tehetségemnek megfelelő területre koncentrálni. Arra jutottunk, talán érdemes lenne elmennem egy titkárnőtanfolyamra, aminek az elvégzése után dolgozhatnék titkárnőként egy irodában. Ez anyukámnak is tetszene, ő is helyeselné a döntést.

¹ S.OR.PRENDO: olyan szakmai adatbázis, mely 438 szakmai profillal kapcsolatban tartalmaz részletes információkat. A szoftvert a pályaválasztási tanácsadásban használják, segítségével meg lehet találni minden egyes felhasználó érdeklődési köréhez a megfelelő szakmai profilt. Hasznos program, ha az ember többet szeretne megtudni a munka és a különböző szakmák világáról. Valós idejű listát készít a koherens profilokról és az egyén saját érdeklődési területeiről, így az illető elgondolkozhat azon, milyen elvárásai vannak a jövőbeli foglalkozását illetően, és a kiadott szakmalista alapján elkészítheti a saját életpályatervét. További részletek az alábbi honlapon: www.sorprendo.it.

14

Anélkül, hogy tovább beszélgettünk volna a témáról, felmértük, milyen szakmai lehetőségek kínálóznak ebben a szektorban, majd Laura azt mondta, a centrum is indít egy 3 éves tanfolyamot, ami megfelelő lenne nekem. Megnéztük, milyen tantárgyaim lennének (alap- és szaktantárgyak egyaránt), mi lenne a legérdekesebb része a képzésnek, mi lenne a szigorúan vett tartalmi része és milyen gyakorlati foglalkozások lennének. Ezután Laura körbevezetett a centrumban. Megmutatta az előadókat, ahol a tanulás folyik, és a számítógépeket, amelyeket a gyakorlati órán használnánk.

15

Ez volt az a pont, amikor biztos voltam benne, ez a nekem való jövő és be szeretnék iratkozni erre a tanfolyamra. Laura azt mondta, a titkárságon kell hivatalossá tennem a jelentkezésemet, ahová édesanyámnak is el kell kísérnie. Másnap el is mentünk beiratkozni, mert közeledett a beiratkozási határidő vége. Chaimaának ugyanezt kellett tennie. Ő is ezt a tanfolyamot választotta, ahogy arra számítani lehetett. Édesanyám nagyon elégedett volt a döntéssel; úgy vélte, ez ideális foglalkozás egy nőnek.

16

Az első pár hónap nem volt könnyű. Ahogy fokozatosan elkezdtek tanulni a különböző tantárgyakat, egyre csak azt kérdeztem magamtól: tényleg ezt akarom csinálni? Gyakran mentem be Laurához segítségért és támogatásért, aki a sok munkája ellenére mindig szakított rám időt. A vele való kapcsolatom a kezdetektől fogva nagyon fontos volt számomra. Gyakran kértem tőle tanácsot, függetlenül attól, éppen milyen téma foglalkoztatott: az iskola vagy valami más. De soha nem kérdőjelezte meg a döntésemet, amit a lelegején hoztam. Épp ellenkezőleg: mindig biztatott és arra motivált, hogy folytassam.

17

Közben elérkezett a 3 éves tanfolyam vége, ez a fejezet is lezárult az életemben. Úgy érzem, ebben a nehéz pillanatban, amikor életre szóló döntést kell hoznom, visszatért az összes régi kételyem és bizonytalanságom, s ez rettegéssel tölt el. Ismét Laura ajtaján kopogtatok, eljöttem hozzá tanácsért és támogatásért. Talán most utoljára. Miközben Laurára vártam, azt kérdeztem magamtól, vajon más lenne-e a jelenlegi helyzetem, ha eredetileg nem Laurától, hanem valamelyik kollégájától kértem volna tanácsot.

18

Ahogy beléptem a már ismerős irodába, hatalmukba kerítettek az érzéseim és sírni, zokogni kezdtem. Laura nagyon segítőkész és érzékeny volt, mint mindig. Próbált megnyugtani. De most ő is nehéz helyzetben volt. Nyilvánvaló volt, hogy az a megnyugtató, amit eddig kaptam tőle, már nem volt elég. A kapcsolatunk itt véget ér. Nem sokára itt hagyom ezt a biztonságot jelentő helyet és a tanárokat, akik mindvégig támogattak és átsegítettek a nehéz helyzeteken. Vár rám a nagybetűs élet és még nem vagyok rá felkészülve. Laurával együtt közösen próbáltunk megoldást keresni a helyzetemre. Ismét elmondtam neki a félelmeimet, s hogy bizonytalan vagyok, jól választottam-e szakmát, és egyáltalán jól választottam-e jövőt magamnak.

19

Ezek a kételyek már máskor is előjöttek bennem. Nehéz volt maga a tanfolyam, ráébresztett a személyes és szakmai korlátaimra. Ugyanakkor viszont egyre inkább kezdtem felismerni, milyen szakterületen tudnék jobban kibontakozni. Matekból és a könyvelésből nem vagyok jó. A pontosság sem a legerősebb oldalam, és nem szeretek napi 8 órát ülni egy asztalnál a számítógép előtt vagy telefonhívásokra válaszolni. Én ennek pont az ellenkezője vagyok. Extrovertált vagyok, dinamikus és kreatív. Új dolgokat szeretek kitalálni és létrehozni. De most, hogy vége a tanfolyamnak, valamilyen megoldást kell találnunk.

20

Ezen a ponton úgy tűnt nekem, Laura is határozatlan és bizonytalan. Már nem az erős és magabiztos pályaválasztási tanácsadó állt előttem, hanem egy teljesen új ember, akivel mintha még sohasem találkoztam volna. Olyan volt, mintha életemben először felismertem volna az igazságot, hogy ki is vagyok valójában: megláttam saját magam, milyen vagyok, mik a preferenciáim és mik a korlátaim. Attól a pillanattól kezdve lényegében újrakezdtek az egész keresést a nekem való szakképzés után, és elkezdtem választ keresni mindazokra a kérdésekre, amelyek a fejemben cikáztak.

Laura arra kért, adjak neki pár napot, amíg új pályaaorientációs akciótervet készít nekem. Rájött, érdemes lenne kikérni egy kívülálló véleményét, aki kellő távolságból tudja szemlélni a helyzetet és segít neki kidolgozni egy célravezető akciótervet.

KIÁLL A GUIDE!

MÖGÖTT?

A Guide! projektet a MetropolisNet hálózat tagjai valósították meg. A hálózat olyan szervezeteket tömörít, amelyek nagyvárosi környezetben tevékenykednek, a társadalmi integráció, foglalkoztatás és városfejlesztés területén.

MetropolisNet EEIG

www.metropolisnet.eu

GUIDE! MAGYARORSZÁGI KAPCSOLAT

Budapest Esély Nonprofit Kft.
Őr utca 5-7.
H-1084, Budapest

PH +36 1 476 1930

FAX +36 1 476 1931

ügyvezető igazgató

Pirisi Károly

info@pestesely.hu

bővebb információ

Erdélyi Tea

erdelyi@pestesely.hu

A projektet az Európai Bizottság és a Berlini Önkormányzat Munkaügyi, Integrációs és Nőügyi Osztálya támogatta. A kiadvány kizárólag a szerző nézteteit tükrözi, az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az anyagban foglalt információk bármilyen felhasználásáért.